

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII

Pracownia Sieci Społecznych rozwija współpracę międzynarodową

Współpraca międzynarodowa jest istotnym warunkiem i przejawem rozwoju naukowego. Powołana do życia trzy lata temu w Instytucie Socjologii Pracownia Sieci Społecznych uznała w związku z tym współpracę międzynarodową za swój priorytet. Rok 2017 należał pod tym względem do niezwykle udanych. Cztereoosobowy zespół Pracowni organizował i brał udział w wielu wydarzeniach o charakterze międzynarodowym. W artykule przedstawiamy przegląd tych wydarzeń i wskazujemy dotychczasowe i oczekiwane korzyści, wynikające z umiędzynarodowienia naszej aktywności naukowej, organizacyjnej i dydaktycznej.

Projekt „Among Others” (Praga - Glasgow - Edynburg - Dundee)

Przedstawiciele Pracowni Sieci Społecznych już trzeci rok z kolei uczestniczyli w szkoleniach, seminariach i wizytach studyjnych związanych z międzynarodowym projektem „Among Others” oraz inicjatywami organizacji „SALTO-YOUTH Training & Co-operation Resource Centre”.

W kwietniu 2017 r. w Pradze odbyło się tygodniowe seminarium: „Non-formal Learning in Higher Education: Developing Intercultural Competence”. Było ono poświęcone włączeniu nieformalnych metod kształcenia do edukacji akademickiej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki edukacji międzykulturowej. Zgromadziło ono uczestników z Irlandii, Anglii, Szkocji, Węgier, Rumunii, Turcji, Czech i Polski. Warto zauważyć, że projekt edukacji międzykulturowej „Among Others” („Między Innymi”) został zapoczątkowany w Polsce i stopniowo rozszerza się na inne kraje. Uczestnictwo Pracowni Sieci Społecznych polega na opiniowaniu dotychczasowych działań, opracowywaniu nowych modułów zajęć oraz na organizacji warsztatów edukacji międzykulturowej dla studentów.

W maju wzięliśmy udział w pięciodniowym, niezwykle interesującym wydarzeniu, które odbywało się pod hasłem „University Study Visit: Youth and Community Work in Scotland European Training Course”. Odwiedziliśmy pięć szkockich uniwersytetów, spotkaliśmy się z wykładowcami, studentami i współpracującymi z nimi przedstawicielami instytucji i organizacji. Poznaliśmy zasady, metody i owoce współpracy uczelni z otoczeniem, a przede wszystkim sposoby łączenia teorii z praktyką edukacyjną. Wprowadzenie szkockich rozwiązań w Polsce wydaje się trudne, ale w związku z nowymi potrzebami i oczekiwaniami studentów, może okazać się konieczne. Dwoje członków Pracowni, dzięki uczestnictwu w szkoleniu uzyskało brytyjski certyfikat „Youthpass”, co daje im szansę na uczestnictwo w kolejnych, bardziej zaawansowanych projektach. Kolejne seminarium odbędzie się na wiosnę 2018 r. w Stambule.

Uczestnictwo w sympozjum organizowanym przez sieć „Rememberance and Solidarity” (Bruksela)

Na zaproszenie „European Network Rememberance and Solidarity” w czerwcu 2017 r. Dorota Bazuń wzięła udział w sym-

pozjum pt. *Violence in the 20th-century European history: commemorating, documenting, educating*. Sympozjum odbyło się w dniach 6-8.06.2017 w Brukseli we Flamandzkiej Akademii Nauk. Temat prezentacji Doroty Bazuń dotyczył upamiętniania kobiet zesłanych w głąb Związku Radzieckiego przez deportowanych mieszkających w Zielonej Górze i okolicy („*Polish Women Deported to the Soviet Union during World War II. Case Study of Commemoration in Zielona Góra*”).

Utworzenie Connectivity Center (Zielona Góra - Praga)

W maju 2017 r. na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii została zorganizowana konferencja międzynarodowa *Good Connections. Social Science and Divided Communities*. Pracownia była zaangażowana w jej organizację, a szczególnie w powołanie do życia międzynarodowej, interdyscyplinarnej inicjatywy pod nazwą „Connectivity Center”. Współzałożycielami są nasi współpracownicy z kilku ośrodków (London

PRACOWNICY UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO
W CAMBRIDGE

School of Economics, Uniwersytet Karola w Pradze, University of Madeira, Romanian Academy). Celem tej inicjatywy jest rozwój współpracy naukowej dotyczącej problematyki społeczności społecznej. Mamy już za sobą dwa seminaria. Pierwsze odbyło się w Zielonej Górze z udziałem gościa z Portugalii, prof. Margarity Pociño (University of Madeira).

Drugie seminarium miało miejsce w Pradze. Uczestniczył w nim cały zespół Pracowni Sieci Społecznych oraz pedagodzy z Uniwersytetu Karola. Głównym wątkiem omawianym w trakcie seminarium była koncepcja wspólnej publikacji poświęconej kryzysowi multikulturalizmu we współczesnej Europie. Książka będzie jednym z efektów konferencji *Good Connections*. Będą się na nią składać opracowania autorstwa przedstawicieli różnych dyscyplin z Czech, Wielkiej Brytanii, Portugalii oraz Polski. Część spotkania poświęcona była pracy dydaktycznej i poszerzaniu zasobu technik nauczania.

Wspólna publikacja będzie także jednym z pretekstów seminarium organizowanego w maju 2018 r. w Pradze. Poza dyskusją nad ostatecznym jej kształtem (książka ukaże się pod koniec roku) ważną kwestią będzie druga edycja konferencji *Good Connections*, która odbędzie się w stolicy Czech wiosną 2019 r.

Uczestnictwo w konferencjach organizowanych przez London Center for Interdisciplinary Research (Londyn, Cambridge)

Warta odnotowania jest zapoczątkowana w 2017 r. współpraca z London Center for Interdisciplinary Research. Jej głównym przejawem było nasze uczestnictwo w dwóch konferencjach. Pierwsza z nich odbyła się w Londynie pod

hasłem: *Somewhere In Between: Borders and Borderlands*. Mieliśmy tam okazję zaprezentować interrelacyjną koncepcję kształtowania przestrzeni publicznej: *Inter-Relational Concept of Shaping Public Space. Assumptions and Application*. W konferencji wzięło udział kilkadziesiąt osób reprezentujących wiele krajów i ośrodków akademickich.

Druga konferencja miała miejsce jesienią w uniwersyteckim centrum konferencyjnym w Cambridge. Jej temat (*The Place of Memory and the Memory of Place*) przyciągnął badaczy z całego świata, dzięki czemu mogliśmy nawiązać bardzo interesujące kontakty transoceaniczne. Dorota Bazuń zaprezentowała referat pt. *Deportees Memory and Commemoration of Deportation* w ramach sekcji tematycznej dotyczącej pamięci i upamiętniania. Mariusz Kwiatkowski zaprezentował referat pt. *Forget About Lampedusa. Images of Refugees and Attitudes Towards Them*.

Poznawanie dobrych praktyk z zakresu ekonomii społecznej (Włochy, Bolonia - San Giorgio - Werona - San Bonifacio - Peschiera del Garda - Bergamo)

We wrześniu 2017 r. odbyła się wizyta studyjna we włoskich podmiotach ekonomii społecznej regionów Veneto i Emilia Romania. Wzięła w niej udział reprezentantka Pracowni, Joanna Frątczak-Müller. Przedsiębiorstwa społeczne we Włoszech cieszą się opinią solidnego partnera sektora publicznego, zarówno w fazie projektowania jak i wdrażania lokalnych polityk społecznych, a ich działalność niesie ze sobą wiele dobrych praktyk. Podczas wi-

zyty uczestniczyliśmy w bloku szkoleniowym dotyczącym zasad działania sektora ekonomii społecznej we Włoszech (włoskich ram prawnych oraz systemu współpracy przedsiębiorstw społecznych z samorządami). Wizyta dała także okazję do spotkania i nawiązania kontaktów z przedstawicielami podmiotów ekonomii społecznej i wymiany doświadczeń z samorządowcami. W jej ramach odwiedziliśmy osiem spółdzielni socjalnych działających w obszarze usług społecznych, reintegracji społeczno-zawodowej i turystyki regionalnej. Poznaliśmy ich zasady działania, sukcesy i wyzwania oraz możliwości implementacji proponowanych rozwiązań na teren województwa lubuskiego.

Partnerstwo strategiczne z Newman University (Birmingham)

Współpraca z kolegami i koleżankami z katolickiego uniwersytetu w Birmingham (Newman University) jest intensywna i wielowątkowa. Najważniejszym jej owocem jest opracowanie programu studiów podyplomowych „Inercultural Competences”. Przedstawiciele Pracowni Sieci Społecznych zostali zaproszeni do Birmingham i jako eksperci zewnętrzni uczestniczyli w pracach programowych. Program został wstępnie zaakceptowany przez przedstawiciel-

kę Komisji Europejskiej, dzięki czemu przyszli absolwenci będą mogli uzyskać certyfikat unijny. Program zostanie wprowadzony najpierw na Newman University, a następnie, po niezbędnych zmianach, także na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Inne wspólne przedsięwzięcie to przygotowanie projektu pt. „International Journal of Open Youth Work, Methodology and Training” w ramach partnerstwa strategicznego, w którym oprócz wymienionych wcześniej Newman University i Uniwersytetu Zielonogórskiego są uniwersytety i inne instytucje z Norwegii, Szwecji, Islandii i Austrii. Celem projektu jest przygotowanie międzynarodowego czasopisma publikującego wyniki, informacje i materiały dla osób pracujących z młodzieżą.

Współpraca z Institut für Sächsische Geschichte und Volkskunde (Drezno)

W 2017 r. zespół Pracowni Sieci Społecznych kontynuował współpracę z Institut für Sächsische Geschichte und Volkskunde w Dreźnie rozpoczętą przez pracowników Instytutu Socjologii w 2014 r. W listopadzie br. Dorota Bazuń i Mariusz Kwiatkowski zostali zaproszeni do udziału w międzynarod-

wej konferencji pt. *Kontaktzonen" und Grenzregionen Aktuelle kulturwissenschaftliche Perspektiven (Contact Zones" and Border Regions Current Perspectives in Cultural Science)*. W jednej z sekcji tematycznych wygłosili referat pt. *Eurotown Gubin-Guben as a Laboratory of Contact with "Strangers" (Die Eurostadt Gubin-Guben als Laboratorium für den Kontakt mit „Fremden“)*. Konferencja, w której wzięli udział naukowcy z kilku krajów, była dobrą okolicznością do wymiany doświadczeń i interdyscyplinarnej wiedzy z zakresu tematyki granic, transgraniczności i ich społecznych i kulturowych konsekwencji.

Przed nami kolejny rok intensywnej pracy i współpracy międzynarodowej. Liczymy na to, że uda nam się zrealizować zamierzenia, rozwinąć nasz potencjał badawczy i włączyć koleżanki i kolegów do zainicjowanych przez Pracownię przedsięwzięć. Tworzenie i wzmacnianie sieci społecznych to przecież nasza specjalność.

Dorota Bazuń
Joanna Frątczak-Müller
Anna Mielczarek-Zejmo
Mariusz Kwiatkowski

TRENING ZASTĘPOWANIA AGRESJI W ZAKŁADZIE KARNYM W KRZYWAŃCU

W okresie od 1 czerwca do 1 grudnia 2017 r. słuchaczki studiów podyplomowych Terapii Zaburzeń Zachowań Adolescentsów i Osób Dorosłych: Monika Szymanek, Magda Szpakowicz, Monika Panfil oraz Sandra Śnieżko pod kierownictwem prof. Barbary Toroń-Fórmanek prowadziły długookresowe zajęcia Treningu Zastępowania Agresji wśród osadzonych w Zakładzie Karnym w Krzywańcu. Systematycznie przeprowadzone zajęcia miały na celu naukę panowania nad agresją oraz złością we wstępnej fazie konfliktu, kontrolę nad swoimi czynami w sytuacjach silnie emocjonalnych, kształtowanie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych bez użycia przemocy i aktów agresji, zakładano także pracę na lęku i gniewem. Spotkania miały w swoich zamierzeniach także ukazanie i przyswojenie prawidłowych podstawowych umiejętności prospołecznych takich jak komunikacja, radzenie sobie z emocjami i stresem, racjonalnym rozwiązywaniem problemów, a także stawianie sobie i realizację celów. Głównym założeniem działań było zapoznanie się z różnorodnymi sposobami samokontroli złości oraz agresji. Ważnym aspektem tych spotkań było także rozwinięcie u skazanych umiejętności mówienia o emocjach i uczuciach, co okazało się zadaniem trudnym i wysoko postawioną poprzeczką. Półroczne, cykliczne spotkania poruszające powyższe tematy okazały się dużym sukcesem. U osadzonych zaobserwowano wzrastającą otwartość, chęć do kontaktu z innymi osobami, większe panowanie nad emocjami oraz agresją. W sposób pośredni zaspokojone zostały także potrzeby kontaktu, rozmowy, empatii i zrozumienia. Osadzeni nauczyli się nowej umiejętności - rozwiązywania konfliktów, a ich wiedza została poszerzona o świadomość znaczenia rozumienia i uwzględniania potrzeb drugiej strony w sytuacjach konfliktowych. Rozmowy o rodzinie stanowiły ogromną barierę, która podczas kolejnych spotkań była stopniowo przelamywana. Czas poświęcony skazanym zaowocował pozytywnymi zmianami myślenia o sytuacji, w której się znajdują, a także spojrzeniem na skutki swoich dotychczasowych działań i poddania się procesowi resocjalizacji. Zwiększona została również akceptacja norm i zasad społecznych. Wzorce zachowań zostały skorygowane, starając się naprowadzić dalsze działania mężczyzn na dobrą drogę.

Zakończenie cyklu spotkań odbyło się w formie zajęć arteterapeutycznych, na których skazani mieli możliwość

FOT. Z WYDZIAŁU

FOT. Z WYDZIAŁU

przygotowania kartek świątecznych wraz z życzeniami, które wyślą do swoich najbliższych przed Bożym Narodzeniem. Poruszane rodzinne tematy podczas wcześniejszych zajęć okazały się mieć pozytywny wpływ na życzenia i listy, które większość zdecydowała się dołączyć do pocztówek.

Monika Szymanek

